Xarxes i suport social: claus de l'èxit a l'educació superior (2)

written by Carolina Grau | 10 de November de 2023

Des de l'educació superior, observem l'esforç que les polítiques educatives fan per expandir l'accés a l'educació superior als col·lectius més vulnerables. Això es reflecteix en la quantitat i diversitat en les matriculacions universitàries de població més vulnerable, però no en les graduacions finals dels mateixos ni en l'accés als estudis superiors de determinades ètnies minoritàries, com és el poble romaní.

Els esforços realitzats són necessaris però insuficients. Així ho corroboren estudis recents com UNIROMA, que assenyalen que **les taxes de graduació universitària de la població gitana continuen sent baixes.** Així mateix, aborden la importància dels factors socials d'èxit en la culminació de l'educació superior, amb un enfocament especial en grups vulnerables romanís, com a estudiants de primera generació dins de les comunitats.

Davant d'esta realitat, **què podem fer des de les universitats per a influir en l'èxit acadèmic d'este alumnat minoritari? Quines són les claus de l'èxit?**

En primer lloc, **és clau l'eliminació de factors**

discriminatoris i l'augment de la sensibilització cultural a les institucions acadèmiques superiors, així com el suport social, acadèmic i econòmic que permeta l'accés i el manteniment de la comunitat gitana a l'educació superior, i que genere un nombre cada vegada més elevat de **referents** acadèmics romanís a les universitats.

Tot i que part de l'alumnat més vulnerable aconseguix mobilitzar suports i obtindre capital social a través de les xarxes i dels suports acadèmics rebuts, **encara gran part abandona l'educació superior a causa de la manca de suport econòmic, familiar, d'iguals i de professorat**. Per a garantir l'èxit d'estos grups minoritaris, és crucial superar estes desigualtats, posant en pràctica programes que aconseguisquen un accés inclusiu real a l'educació superior i que reforcen la persistència i els bons resultats acadèmics.

Detectats els factors socials que determinen l'èxit acadèmic universitari, **són rellevants els reptes que afronten les comunitats d'aprenentatge (CdA) per a eliminar barreres socioformatives** a les que es enfronta l'estudiantat més vulnerable. Els seus programes garantixen les claus d'èxit següents, que es fonamenten en la lluita contra les desigualtats socials i es transferixen al context universitari:

- **Amplien les xarxes comunitàries i entre iguals** i promouen la creació de capital social relacionat amb la formació acadèmica superior.
- **Enfortixen el capital social de les famílies**, incentivant-les a participar activament en la vida acadèmica dels seus fills i filles, a comprometre's amb la seua continuïtat acadèmica i a superar les barreres a què condueix una escassa formació. Les interaccions acadèmiques i socials que promou amb

cura especial la CdA s'associen positivament amb la millora de les capacitats cognitives, l'autoeficàcia i l'èxit primerenc en els estudis.

- **Milloren la pertinença a la institució acadèmica i la relació de l'estudiantat amb el professorat.**
- **Posen en marxa accions d'altes expectatives per a tot l'alumnat**, com la mentoria entre iguals i altres sistemes de suport acadèmic què reduixen l'abandonament escolar i compensen, novament, la manca de capital social de l'estudiantat més vulnerable.

Què passaria en l'àmbit laboral si hui tinguérem un nombre més elevat de romanís amb titulació universitària? Quins beneficis suposaria en termes d'igualtat i de cohesió social? Per a garantir l'èxit d'estos grups minoritaris, **és crucial la posada en pràctica d'actuacions educatives d'èxit a l'educació superior,** que reforcen la persistència i els bons resultats acadèmics per a trencar el cicle de la pobresa i l'exclusió social que reproduix una formació amb greus deficiències inclusives.

[Imatge: Freepik]